

Halál! hol a te fullánkod? Pokol! hol a te diadalmad?

1. **Georg Kühlewind:** *A Logosz felismerése*, 11. fejezet (János)

Naív realista tudományával, abban a meggyőződésben, hogy semmi lényegeset nem adhat a világnak, és a saját önző természetén sem tud lényeges változtatásokat elérni, lemondó fatalizmussal várja az ember a világvégét, a lehetséges katasztrófák gazdag választékával.

...

Az emberi létért folyik a küzdelem: Áthatja-e „fönről” a magasabb princípium a testet úgy, hogy a test – és ezzel a Föld is – a Szellem képévé és kifejeződésévé váljék? Vagy végül is idegenek maradnak egymásnak szellem és test? Az ember két ellensége meg akarja akadályozni ezt az áthatást. A múlt világ ura a földi világ teljes megdermesztésére törekszik; az egoitás szelleme, a tökéletlen önfeláldozásból „visszamaradt” szellem el akarja ragadni az emberi lelket a földi világtól, úgy, hogy megtartsa egoizmusát, és így váljon részévé és gyarapítójává annak a különleges lelki-szellemi világnak, amely ennek a szellemnek a sajátosságait tükrözi. Az emberi alakot magukra öltő görög istenek alapján véve tapogatózó kísérletek annak a kérdésnek a megválaszolására, hogy az isteni, a magasabb princípium valóban emberré válhat-e. Erre a kozmikus sorskérdésre válaszol az „... és a Logosz testté lett”, és az, ami a sírba tétel után történik: a Földet áthatja a Logosz, aki által teremtetett minden, kivéve az ásványiségben rejtőző halottságot: „visitabis interiora Terrae”¹ (Tabula Smaragdina²).

Ez hívja létre a Föld fényét, azt, hogy a Föld Nappá kezd válni: ez a fény az emberi megismerés világossága, amivel képes áthatni az ásványi elemet, először, kezdetleges formában, a természettudományban. Ennek a világosságnak növekednie kell, hogy az ember Nap-lénnyé váljék, kigyúljon belső Napja: ezáltal válik a Föld Nappá.

2. **Georg Kühlewind:** *A Logosz szolgálói*, 8. fejezet (A szó halála és feltámadása)

A feltámadás a gondolkodás feltámadásával kezdődik. Mai kultúránkban nagyszabású támadás folyik ellene, ami a gondolkodás lehető legalaposabb mechanizálásában áll, a fogalmak lerögzítésében, olyan tudományelméletek kiépítésében, amelyek szerkezetükben arra a feltevésre épülnek, hogy többé nem jelenik meg új idea, új fogalom a szellemi életben. És valóban nem is fog semmi igazán új jönni, ha az ember csak „vár” a feltámadásra, csak regisztrálni szeretné, ha nem *akarja* minden porcikájával. A feltámadást csak az ember akaratában létrehozott öskezdet teszi lehetővé. A feltámadás nem tény. Ahogy az egész kereszténység sem az: történetileg nem igazolható. Akarat kérdése.

3. **Georg Kühlewind:** *A Logosz szolgálói*, 13. fejezet (Feltámadás)

Feltámadás ott lehet, ahol valami meghalt. Ez az emberi képességek sorsa: minden magunkkal hozott, ajándékba kapott erőnek meg kell halnia, hogy egykor az ember sajátjává váljék. Ez történik a gondolkodással, a beszéddel: haldokolnak, és megbetegedésük kultúránk betegsége. Az ajándékba kapott, magunkkal hozott képességek haldoklása olyan folyamat, ami az ember szellemi természetének megfelelően játszódik le. Ennek a halálnak a *tapasztalása* a kereszténység egyik alapélménye: „meghalni Krisztusban” (Róma 6, 3-11). Aki tapasztalja a halált, az fog feltámadni – feltámasztja az elhalt képességeket és elkezd velük a teremtés megújítását. Az ember alaptermészete a feltámadás; ez volt a feltámadásba vetett

¹ A Föld belsejét kell fölkeresni – Paracelsus (ford.)

² Rosarium philosophorum in artis aurifarrare (1953), 2. kötet, 253. old.

hit, ezért volt ez a hit maga a feltámadás. Aki képes volt rá, mint minden hanyatlást meggyógyító megismerési és cselekvési intuícióra, az már feltámadt.

4. **Rudolf Steiner:** *János evangélium*, GA 112, 5. előadás.

Ez egyre közelebb hoz bennünket egy olyan igazsághoz, amit az embernek magas morálként kell a lelkébe írnia: ha gonoszságot látsz a világban, akkor nem azt mondd, hogy van itt valami gonosz, vagyis tökéletlen, hanem kérdezd meg: hogyan juthatok fel olyan megismeréshez, ami ezt a gonoszságot valami jóvá alakítja át – a kozmoszban megtalálható bölcsesség magasabb összefüggésében? Hogyan jutok oda, hogy azt mondjam magamnak: azért látsz itt valami tökéletlenséget, mert még nem tartasz ott, hogy belásd, hogy ebben a tökéletlenségben is tökéletesség van. – Ha az ember gonoszságot lát, nézzen a saját lelkébe és kérdezze meg magát: hogyan lehet az, hogy még nem tartok ott, hogy ebben a gonoszságban felismerjem a jót?

5. **Mallász Gitta:** *Az angyal válaszol*. 29. beszélgetés Gittával.

Minden jó a nagy TERVBEN.

Egy titok van. Értsétek meg!

ÁTALAKULÁS.

Az ember a nagy átalakító.

...

ÁTALAKULATLAN ERŐ,

FELHASZNÁLATLAN ERŐ

ROMBOL, PUSZTÍT, MÉRGEZ.

...

Ami rosszat csak el tudsz képzelni,

Abból lesz az új Jeruzsálem.

6. **Római levél 6, 3-11, és 1. Korinthusi levél 15, 51-55**

Avagy nem tudjátok-e, hogy akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az ő halálába keresztelkedtünk meg? Eltemettünk azért ő vele együtt a keresztség által a halálba: hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atyának dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk. Mert ha az ő halálának hasonlatossága szerint vele eggyé lettünk, bizonyára feltámadásáé szerint is azok leszünk. Tudván azt, hogy a mi ő emberünk ő vele megfeszítettett, hogy megerőtlenüljön a bűnnek teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek: Mert aki meghalt, felszabadult a bűn alól. Hogyha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy élünk is ő vele. Tudván, hogy Krisztus, aki feltámadott a halálból, többé meg nem hal; a halál többé rajta nem uralkodik, Mert hogy meghalt, a bűnnek halt meg egyszer; hogy pedig él, az Istennek él. Ezenképpen gondoljátok ti is, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a mi Urunk Jézus Krisztusban.

...

Ímé titkot mondok néktek. Mindnyájan ugyan nem aluszunk el, de mindnyájan elváltozunk. Nagy hirtelen, egy szempillantásban, az utolsó trombitaszóra; mert trombita fog szólni, és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, és mi elváltozunk. Mert szükség, hogy ez a romlandó test romolhatatlanságot öltön magára, és e halandó test halhatatlanságot öltön magára. Mikor pedig ez a romlandó test romolhatatlanságba öltözik, és e halandó halhatatlanságba öltözik, akkor beteljesül amaz ige, mely meg vagyon írva: Elnyeletett a halál diadalma. Halál! hol a te fullánkod? Pokol! hol a te diadalmad?